

Дуальна форма навчання

Головним завданням сучасного закладу професійної освіти в умовах стрімких змін, що відбуваються у світі, є підготовка спеціалістів і фахових молодших бакалаврів, здатних до самореалізації, швидкого реагування на потреби ринку праці, активної участі в соціально-економічних і культурних процесах країни та світу. Тому, в останній час, помітним стає цікавість до тих освітніх технологій, моделей та інновацій, які здатні забезпечити високу якість підготовки спеціаліста та реалізацію освітніх державних, професійних стандартів і програм.

Для якісної підготовки спеціалістів необхідно успішно реалізувати навчально-науково-виробничу концепцію, яка охоплює всі аспекти підготовки молоді до самостійної роботи в умовах виробництва. Однією з перспективних і водночас стратегічно важливих технологій організації освітнього процесу є **дуальна система навчання**, суть якої полягає у паралельному здобутті освіти студентами в закладі професійної освіти та на підприємстві. За основу цієї системи покладено принцип взаємного зв'язку теорії з практикою, що дозволяє студентам не лише знайомитися з виробництвом, але й засвоювати прийоми та навички роботи на робочих місцях підприємств, установ, організацій.

Дуальна система навчання це:

- створення необхідних умов для досягнення нової, сучасної якості професійної освіти, забезпечення рівних можливостей і доступу до повноцінної освіти для різних категорій здобувачів освіти відповідно до їхніх здібностей, потреб та індивідуальних особливостей;
- розширення соціалізації студентів шляхом забезпечення наступності між загальною та професійною освітою, а також більш ефективної підготовки випускників закладів професійної освіти до виробничої діяльності та самостійного життя.

Висока життєздатність дуальної системи зумовлена тим, що вона відповідає інтересам усіх учасників освітнього процесу: держави, закладів освіти та роботодавців.

Для підприємств це — можливість підготовки спеціалістів безпосередньо під власне виробництво, виробничі технології та обладнання; забезпечення максимальної відповідності корпоративним інтересам; економія часу та коштів на пошук, підбір працівників, їхнє перенавчання й адаптацію до умов конкретного підприємства. Крім того, підприємство отримує можливість перспективного планування заміни трудових ресурсів та відбору найкращих студентів, адже протягом навчання можна виявити їхні сильні та слабкі сторони. Добре підготовлені працівники швидко адаптуються до виробничого ритму, витрачаючи мінімум часу на входження в робочий процес, що позитивно позначається на іміджі як

підприємства, так і закладу освіти.

Для держави це — можливість реалізувати зміст професійної освіти відповідно до чинного законодавства, державних і професійних стандартів, а також одночасно зменшити витрати на укомплектування закладів освіти сучасним технологічним обладнанням та утримання закладів професійної освіти.

Заклади освіти забезпечують студентів теоретичними знаннями, належною професійною орієнтацією та сприяють подальшому працевлаштуванню.

Студенти, які навчаються за дуальною формою, рано набувають ґрунтовних знань, стійких професійних умінь і навичок, самостійності та здатності безболісно адаптуватися до дорослого життя. У них формується впевненість у завтрашньому дні.

Перед закладами професійної освіти та підприємствами стоїть спільне завдання: рівень професійної компетентності й підготовки спеціаліста не повинен поступатися рівню працівників цього підприємства. Крім того, професійна орієнтація має бути спрямована на особливості конкретного виробництва.

Переваги використання дуальної системи навчання у порівнянні з традиційною:

- заклад професійної освіти працює у тісному контакті з підприємством — замовником кадрів, враховує його вимоги до майбутніх фахівців, а також залучає його працівників до розробки навчальних планів і програм за відповідними професіями;

- зростає зацікавленість керівників відповідних установ і підприємств у практичному навчанні своїх майбутніх працівників;

- усувається розрив між теорією та практикою;

- формується нова психологія майбутнього працівника, підвищується мотивація до здобуття знань і набуття професійних навичок;

- значний вплив на студентів справляють досвідчені працівники виробництва та виробниче середовище, що сприяє формуванню професійної орієнтації та становленню молодого фахівця;

- зменшуються витрати закладів професійної освіти на закупівлю й утримання дорогого виробничого обладнання. Крім того, у виробничих умовах технології оновлюються швидше, і застосовується сучасне устаткування.